

seitlich rot gefärbt; das 3. besitzt an der Basis jene merkwürdige Schuppe, die ich auch von *fasciata* ♂ beschrieben habe (Phoriden von Holl. Limburg, IV Teil, p. 128). Das 5. und 6. Abdominalsegment sind ohne Tergitplatte; das 5. ist orangerot, das 6. braun. Der membranöse Bezirk an der Basis des 5. Segments scheint kleiner als bei *fasciata* ♀ zu sein; auch die Chitinisierung des 8. Segments ist etwas anders. — Länge $2-2\frac{1}{5}$ mm.

Fundort: Berlin, 12. VI. 1907. 1 ♂ 1 ♀; Pichelsberg bei Berlin, 14. VI. 1907. 1 ♂ 1 ♀, OLDENBERG leg. — Typen in OLDENBERGS und meiner Sammlung.

Bonn a. Rh., 30. Mai 1920.

H. SCHMITZ S. J.

Nieuwe vondsten voor de Nederlandsche Coleopterenfauna XXIX.

169bis. *Platynus (Europhilus) consimilis* GYLLH. Deze soort, welke in Lapland gevonden wordt en in 1914 door den heer HELMUTH RIEHN ¹⁾ bij Celle in Hannover, tusschen, op afgestoken turfgrond drijvenden, *Sphagnum* gevangen werd, werd ook hier te lande door Dr. A. RECLAIRE, op 21 Febr. 1920, bij Hilversum in drie exemplaren verzameld. Met veel dank ontving ik een ♂ en ♀ voor mijne collectie. Evenals met *Dytiscus lapponicus* GYLLH., hebben wij hier met een relict uit den ijstijd te doen.

De soort is van *P. gracilis* GYLLH., waaraan zij verwant is, onderscheiden door geringere grootte, breeder halsschild, met breed opwaarts gebogen achterhoeken en met groote basaalgroefjes, alsmede doordat slechts 3 tot 4, weinig duidelijke, stippen op de derde tusschenruimte der dekschilden voorhanden zijn; bovendien vertoont zij den habitus van den, niet uit ons land bekenden, *Platynus (Agonum) quadripunctatus* DE GEER en heeft zij ook dezelfde grootte ($5-5\frac{1}{2}$ mm).

De exemplaren uit Celle zijn veranderlijk in kleur; een aantal is volkomen zwart (oudere exemplaren!); de meesten daarentegen vertoonen op de geheele bovenzijde een donkeren

¹⁾ HELMUTH RIEHN. Ein für Deutschland neuer Carabide, enz., in: Deutsch. Ent. Zeitschr. 1914. 405.

bronsschijn, evenals bij Laplandsche exemplaren, ook in mijne collectie, het geval is. De exemplaren uit Hilversum vertoonen eveneens een doakeren bronsschijn. Bij Celle werd op dezelfde lokaliteit *Stenus Kiesenwetteri* ROSENH. gevangen, welke soort wellicht ook bij ons ontdekt kan worden.

1061. *Anthophagus abbreviatus* F. Bij Spaubeek (Limb.), Juni, werd door den heer A. E. KERKHOVEN een exemplaar van de a. *fascifer* REITT. (dekschilden met een bruinachtigen dwarsband) gevangen en met mijn dank voor mijne collectie bestemd.

1076. *Xylodromus concinnus* MARSII. Exemplaren met zwart-bruine dekschilden zijn a. *ater* GERII Ik bezit een exemplaar uit Pannerden, door de vriendelijkheid van den heer C. WILLEMSE ontvangen.

1133bis. *Reichenbachia haemoptera* AUBÉ. Door den heer H. VAN DER VAART bij Zeeburg (Amsterdam), April, gevangen en met mijn dank voor mijne collectie bestemd.

1479. *Cryptophagus dentatus* HERBST. Een zeer donker, melanistisch exemplaar (a. *niger* BRIS.) werd bij Den Haag, Maart, gevangen (ex. coll. LEESBERG).

1522. *Cis boleti* F. Kleine, geelachtige exemplaren, met eenigszins uitgewischte bestippeling en langsstreeping der dekschilden, zijn: var. *caucasicus* FALD. (*minor* MELLIÉ); met het type.

1583bis. *Corticaria foveola* BECK. Door den heer H. VAN DER VAART in Amsterdam, Sept, in huis gevangen en mij welwillend voor mijne collectie aangeboden. De soort leeft op dennen en is vermoedelijk met brandhout in huis gekomen. Ook bij Cleef gevangen.

1648. *Anisosticta novemdecimpunctata* L. Van den heer H. VAN DER VAART ontving ik met mijn dank een exemplaar, bij hetwelk de stippen 4, 5, 7 en 9 met elkaar en 6 met 8 versmolten zijn (a. *Westhoffi* DE ROSSI), maar bovendien stip 7 met het midden van de vereenigde 6 en 8 samenhangt. KUHN noemt a. *conjuncta* WEISE exemplaren, bij welke enkele vlekken der dekschilden versmolten zijn; daartoe zouden dan ook de door mij genoemde ab. c. *palustris* WEISE, *Westhoffi* DE ROSSI, en *irregularis* WEISE en de hierbij genoemde a. uit Zeeburg gerekend kunnen worden.

Het exemplaar, door mij uit Baarn vermeld, bij hetwelk de dekschilden, door versmelting van alle stippen, nagenoeg geheel zwart en slechts langs den zijrand en langs een gedeelte van den naad smal geelachtig omzoomd zijn, noem ik: *confluens nov. ab.*

1692. *Dermestes Frischi* KUGEL. Terwijl bij het type de bovenzijde donker behaard is met daartusschen ingestrooide witte of geelwitte haartjes, is bij a. *uniformis* REY. de witgrauwe beharing veel dichter, waardoor de bovenzijde eenkleurig grauw is; uit Rotterdam, door de vriendelijkheid van Mr. D. UYTENBOOGAART ontvangen.

2023. *Athous rhombeus* OLIV. heet thans: *villosus* GEOFFR., FOURCR. (*rhombeus* OLIV.). Bij var. *robustus* STIERLIN ontbreken de 1 of 2 donkerder, dwarse haarbanden op de dekschilden; bij Arnhem en in Zuid-Limburg (Valkenburg, Bemelen)

2275bis. *Anaspis Regimbarti* SCHILSKY. Deze soort is het naast verwant aan *ruficollis* F., eveneens met nagenoeg geheel zwarten ¹⁾ kop. Vooral is zij opvallend, doordat de dekschilden langs den naad en aan het uiteinde diep zwart behaard zijn, zoodat deze deelen, tegenover het overige gedeelte, dat geelachtig behaard is, den indruk maken, kaal te zijn. Bij *ruficollis* daarentegen zijn de dekschilden overal gelijkmatig fijn, zijdeachtig, geelachtig behaard. Aan STE. CLAIRE DEVILLE komt het voor, dat in het grootste gedeelte van Frankrijk niet één enkele *Anaspis* aan de door SCHILSKY geduide *ruficollis* F. beantwoordt. FABRICIUS beschreef zijne *Mordella ruficollis* op exemplaren uit de omstreken van Parijs, zoodat deze moet blijven heeten: *ruficollis* F.; zonder twijfel, zegt hij, is dit de kever „à bande suturale obscurée”, welke veel om Parijs gevonden wordt en die door SCHILSKY opnieuw als *Regimbarti* beschreven is. *A. ruficollis* SCHILSKY (non FABR.), met volkomen gelijkmatige beharing, schijnt in Frankrijk zelden gevonden te worden. Deze moet, volgens DEVILLE, *Emeryi* RAGUSA heeten, „lequel s'applique d'ailleurs en propre à une petite race à tête orangée, avec le vertex à peine obscurci” (algemeen op Sicilië, Corsica

¹⁾ REITTER (Fauna Germanica III, 1911) vergist zich klaarblijkelijk, daar hij *A. Regimbarti*, als naverwant aan *thoracica* L., met geelrooden kop, beschrijft.

en Elba). *A. ruficollis* F. in britsche collecties zou zijn *Regimbarti* SCHILSKY van wege het diep zwarte topgedeelte der dekschilden en den langen, smallen, driehoekigen, diep zwarten naadband, waarvan de top aan het schildje gelegen is.

Terwijl SCHILSKY en ROETTGEN *A. Regimbarti* voor Duitschland alleen de Rijnprov. (Koblenz) ¹⁾ als vindplaats noemen, blijkt mij, dat alle in Nederland gevonden exemplaren (39) in mijne collectie niet tot *ruficollis* F., maar tot *Regimbarti* SCHILSKY zouden behooren, terwijl slechts één enkel ♀ exemplaar (uit Domburg, Juni) vrij wel aan *ruficollis* F. beantwoordt. KUHNT (Illustr. Best.tab. d. Käf. Deutschl., 1913) onderscheidt de beide soorten als hierboven vermeld. Ook CSIKI (Coleopt. Catalog., W. JUNK-S. SCHENKLING Pars 63, 1915) noemt de twee soorten: *Regimbarti* SCHILSKY (= *ruficollis* STE. CLAIRE DEVILLE) en *ruficollis* F. (= *thoracica* HERBST). Merkwaardig is, dat noch REDTENBACHER, noch BACH, noch SEIDLITZ, in hunne bekende Fauna's. over die eigenaardige behaaring spreken, welke volgens STE. CLAIRE DEVILLE een kenmerk van *ruficollis* F. zou zijn ²⁾ Beide soorten zijn dus uit Nederland bekend.

2280bis. *Mordella leucaspis* KÜST. Volgens REITTER eene ab. van *aculeata* L., volgens APFELBECK ³⁾ en CSIKI eene goede soort. Opvallend door de lichte, viltige beharing van den naad der dekschilden en van het scutellum, de naar den top sterk versmalde en aldaar meer of minder hoekige, duidelijk schuin afgesneden, dekschilden, welke van een lichter of donkerder bruinachtig-zwart, sterk glanzig, haarvilt,

¹⁾ Daarentegen verbreid over geheel Frankrijk, Engeland en zelfs in Algerië.

²⁾ REDTENBACHER vergelijkt *ruficollis* GEOFFR., FABR. met *thoracica* L.; hij zegt: „etwas dichter behaart, der Kopf auf der hinteren Hälfte schwarz, die Beine gelb, die Schenkel der Hinterbeine etwas dunkel. Ich sammelte diese Art nur ein einziges Mal um Wien". Dit is dus de soort, die ook in Nederland zeer zeldzaam is. BACH geeft dezelfde beschrijving (voor *ruficollis* GEOFFR.), maar voegt erbij: Häufig. SEIDLITZ vergelijkt eveneens *ruficollis* FABR. met *thoracica* L. en zegt: Kopf schwarz, nur die Oberl. u. 1 kleiner Theil der Stirn gelb. B. gelb, die Hschkl. bisweilen dunkel, etc.; das 4. Abdsqm. des ♂ ohne Anhänge". In Eur. bis Schwed. u. Finnland, bei uns (Fauna Baltica en Transsylvanica) selten.

³⁾ V. APFELBECK, Revis. d. palaearkt. *Mordella*-Arten aus der *aculeata*-Gruppe, in: Ann. Musei Nation. Hung. XII, 1914.

veelal met lichtere haren doormengd, voorzien zijn. Bij *M. aculeata* L. zijn de doorgaans iets breedere dekschilden gelijkmatig zwart, ongevekt, aan den top, in een gelijkmatigen bocht, breed afgerond; het zwarte haarkilt vertoont hier, bij bepaald opvallend licht, een groen- of blauwachtigen metaalschijn; zelden is het donkerbruin, meer zijdeglanzig; de naad over het algemeen niet lichter (type), bij uitzondering, evenals het schildje, iets, maar weinig opvallend, lichter getint. De als *vestita* EMERY door mij vermelde ab. (van *aculeata*) vervalt, daar het nu blijkt, dat dit exemplaar een typische *leucaspis* is.

Volgens APFELBECK is deze de meest verbreide soort van de *aculeata*-groep; in grootte, tomentkleur, ook eenigszins in dikte en lengte van het pygidium veranderlijk.

Lengte 4—5 mm. (zonder het lange pygidium). In aantal bij Winterswijk, Juli, ook bij Bunde nabij Maastricht, Juli.

2300. *Notoxus monoceros* L. Bij *a. latemaculatus* PIC is de donkere teekening op de dekschilden sterk verbreed; bij een ex. uit Tiel, Mei, voor vele jaren van Mr. UYTENBOOGAART ontvangen, zijn de dekschilden, behalve langs de zijden, het uiteinde en een flauw aangeduid vlekje op het eerste derde gedeelte nabij den naad, zwart. Bij *a. immaculatus* PIC ontbreekt de donkere teekening op de dekschilden; hiertoe kan ook het ex., uit Bergen (N.-Holl.) vermeld gerekend worden, bij hetwelk de dekschilden voor het uiteinde, nabij den zijrand, nog een zeer flauw berookt vlekje vertoonen; bij een overgangsexemplaar, uit Haarlem (ex. coll. GROLL), is bovendien aan weerszijden van het schildje en achter den schouder nog een flauw berookt vlekje zichtbaar; overigens zijn hier kop en halsschild roestkleurig-geel, of het achtergedeelte van den kop iets berookt; deze komen mij eerder voor, immature exemplaren te zijn.

Den Haag.

ED. EVERTS.

Een *Geotrupes*-leger (Col.).

Twee mijner leerlingen, de H.H. M. BOLL en A. DE BOER, deelen mij de volgende belangrijke waarneming mede.

„Zondag, den 18^{en} April, fietsten wij van Apeldoorn naar